

Beroerte (CVA, herseninfact, hersenbloeding)

Wat is...

Een beroerte is een verzamelnaam voor een herseninfarct en een hersenbloeding, en wordt ook wel een CVA (cerebrovasculair accident) genoemd. Er gaat er iets mis in de hersenen, en een deel van de hersenen krijgt voor kortere of langere tijd geen zuurstof meer. Het zuurstofgebrek veroorzaakt plotseling optredende uitvalsverschijnselen. Een CVA zonder blijvende gevolgen na 24 uur noemt men een TIA. Bekijk [dit filmpje](#) van de Hartstichting voor meer informatie over een beroerte.

Symptomen

De symptomen bij een beroerte ontstaan van het ene op het andere moment vrij plotseling. Een scheve mond, verwarde spraak en een lamme arm zijn de drie belangrijkste signalen bij een beroerte. Bij verreweg de meeste mensen komt één of meerdere van deze signalen voor. Zorg dat u de signalen herkent en direct alarm slaat. Bel 112!

Een verlamming van aangezicht, arm en/of been aan de linker of de rechter kant komt het meest voor. Ook een plots ontstane eenzijdige doof gevoel, plots ontstane duizeligheid of verminderd zicht/dubbelzien kunnen wijzen op een beroerte. Verder kunnen de gevolgen voor gedrag en karakter zeer ernstig zijn. Deze gevolgen hangen af van de grootte en de plaats van het getroffen gebied in de hersenen.

De rechterkant van onze hersenen sturen de linkerkant van het lichaam aan. Bij een beroerte in de rechterhelft ontstaan er daarom uitvalsverschijnselen aan de linkerkant van het lichaam. En andersom.

In het linkerdeel van de hersenen zitten centra voor onder andere spreken, taal en het herkennen van voorwerpen. Gevolgen van een beroerte in de linkerhersen helft kunnen zijn:

- verlammingen aan de rechterkant van het lichaam
- geen goed zicht aan de rechterkant van beide ogen
- niet reageren op signalen aan de rechterkant van het lichaam (neglect)
- problemen met spreken, lezen en schrijven

Bij de meeste mensen liggen in de rechter helft centra voor ruimtelijk inzicht, emoties, sociaal gedrag en muzikaal gevoel. Mogelijke gevolgen van een beroerte in de rechterhersen helft:

- verlamming aan de linkerkant van het lichaam
- geen goed zicht aan de linkerkant van beide ogen
- niet reageren op signalen aan de linkerkant van het lichaam (neglect)
- problemen met ruimtelijke waarneming (afstand, diepte, beweging)
- sociaal-emotionele problemen

De kleine hersenen sturen en coördineren de bewegingen. Hier bevindt zich het centrum van de fijne coördinatie. Bij een beroerte in de kleine hersenen is de fijne motoriek verstoord. Bewegingen kunnen schokkerig zijn of onhandig overkomen.

De hersenstam is van levensbelang. Het vormt de verbinding tussen de hersenen en het ruggenmerg. De hersenstam regelt belangrijke functies zoals:

- bloeddruk
- lichaamstemperatuur
- hartslag en ademhaling

Bekijk de website van de Hartstichting voor meer informatie over het herkennen van een beroerte.

Symptomen hersenbloeding

Meestal zijn er geen symptomen voorafgaand aan een hersenbloeding. Alleen als het aneurysma op een zenuw drukt of als er voor de scheuring een beetje bloed lekt, zijn er soms wel waarschuwingstekens. U kunt last krijgen van hoofdpijn, dubbelzien of andere problemen met het gezichtsvermogen. Deze signalen kunnen enkele minuten voor de bloeding optreden, maar ook al weken ervoor.

Op het moment van de hersenbloeding zelf is aan de buitenkant is niet te zien of iemand een herseninfarct of -bloeding heeft. De verschijnselen zijn gelijk.

Oorzaken

Een beroerte heet ook wel een Cerebro Vasculair Accident (CVA), en dit betekent een 'ongeluk in de bloedvaten van de hersenen'. Dit kan een hersenbloeding of een herseninfarct zijn.

Een herseninfarct wordt vaak veroorzaakt door een bloedstolsel in een bloedvat in de hersenen. Hierdoor krijgt een deel van de hersenen geen zuurstof en ontstaat er beschadiging van hersenweefsel. Dit stolsel kan afkomstig zijn vanuit de slagaders in de hals of vanuit het hart (bijvoorbeeld bij ritmestoornissen). Ook kan de afsluiting van de (met name kleinere) bloedvaten in de hersenen veroorzaakt wordt door het lokaal dichtslibben hiervan (aderverkalking).

Er is een aantal risicofactoren die ervoor zorgen dat de kans op een beroerte groter wordt. Dit zijn onder andere: roken, overgewicht, hoge bloeddruk, suikerziekte, verhoogd cholesterol, te weinig lichaamsbeweging. Op de website van de Hartstichting leest u meer over deze risicofactoren. De uiteindelijke gevolgen kunnen zeer ernstig zijn, maar gelukkig is er soms ook sprake van een geheel of gedeeltelijk herstel.

Meer informatie leest u in de brochures van de Hartstichting.

De oorzaak van een hersenbloeding is bijna altijd een gebarsten aneurysma. Een aneurysma is een zwakke plek in een bloedvat die gedurende het leven ontstaat. Met het ouder worden groeit het aneurysma langzaam tot een ballonnetje. Als het aneurysma scheurt ontstaat er een bloeding. Soms is er een misvorming van het vat of is de oorzaak onbekend. Hoge bloeddruk en slagaderverkalking versnellen dit proces.